

Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Затверджено засіданням Вченої ради ОНМА

Протокол № 4 від 02.11.2020

Голова Вченої ради ОНМА

проф. Олійник О.Л.

**ПОРЯДОК НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ
МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ**

Введено в дію

Наказом ректора

ОНМА імені А.В. Нежданової

№ 101 від 18.11.2020

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Основні положення щодо підготовки та захисту магістерської роботи розроблені на підставі:

- Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII;
- Закону України «Про освіту» № 2145-VIII;
- Стандартів вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» та 034 «Культурологія»;
- Постанов Кабінету Міністрів України від 31.03.2015 р. № 193 «Про документи про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка»; «Про затвердження форм документів з підготовки фахівців у вищих навчальних закладах»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 06.06.2017 р. № 794;
- Положень про організацію освітнього процесу ОНМА імені А.В. Нежданової;
- Статуту ОНМА імені А. В. Нежданової.

Магістерська робота – оригінальне, закінчене дослідження теоретично-дослідницького або теоретико-прикладного характеру, спрямоване на самостійне розв'язання професійних завдань, пов'язаних з певною теоретичною та практичною діяльністю за спеціалізаціями.

Магістерська робота повинна мати внутрішню єдність та містити сукупність теоретичних і практичних положень, узагальнень та висновків, що пропонуються для публічного захисту у Державній екзаменаційній комісії (ДЕК) для отримання кваліфікації, відповідно до галузей знань, спеціальностей та спеціалізацій.

Метою написання магістерської роботи є:

- розширення теоретичних базових знань магістрантів з фахової підготовки;
- систематизація та самостійний аналіз підходів до розв'язання професійних питань, пов'язаних з новітньою інтерпретацією теоретичних та практичних проблем;
- поглиблення знань із інших дисциплін, насамперед гуманітарних - історії, філософії, естетики, культурології, психології, соціології, мистецтвознавства та ін.;
- подальше удосконалення умінь та навичок самостійної роботи із науковою літературою, виявлення тенденцій і закономірностей досліджуваних процесів;
- формування умінь самостійно визначати об'єкт, предмет та завдання магістерського дослідження, обґрунтовувати методологію та методи, необхідні для розв'язання теоретичних та прикладних завдань;
- розвиток умінь самостійно формулювати узагальнення основних результатів;

- формування готовності й здатності до самоосвіти й саморозвитку, самостійної дослідницької роботи в майбутній професійній діяльності.

Виходячи з того, що магістерська підготовка – це, по суті, лише перший крок до науково-дослідницької та науково-педагогічної діяльності, магістерська робота не може розглядатись як дослідницький твір вищого гатунку, оскільки магістратура – лише академічний ступінь, що підтверджує освітньо-професійний рівень випускника вищої школи та свідчить про наявність в нього знань, вмінь та навичок, притаманних фахівцю обраної галузі.

Магістерська робота кваліфікується як навчально-дослідницька праця, тематика та науковий рівень якої мають відповідати освітньо-професійній програмі навчання. Виконання зазначеної роботи повинне не стільки вирішувати наукові завдання, скільки свідчити, що її автор здатний належним чином вести науковий пошук, розпізнавати професійні проблеми, знає загальні прийоми та методи їх вирішення.

Апробація матеріалів дослідження у залежності від тематики здійснюється в навчальному процесі під час проведення відкритих занять, науково-практичних конференцій, круглих столів, семінарів-практикумів, майстер-класів, а також в Оперній студії, творчих колективах, під час проходження педагогічної, виробничої та виконавської практик.

Магістерська робота виконується на завершальній стадії підготовки фахівця (магістра) спеціальностей 025 «Музичне мистецтво», та 034 «Культурологія». Вона є підсумком самостійного комплексного дослідження в одному з напрямів фахового спрямування та готується індивідуально, протягом терміну навчання у магістратурі, паралельно із засвоєнням передбачених навчальним планом дисциплін.

Пропоновані методичні рекомендації орієнтовані на допомогу студентам у підготовці, оформленні та захисті магістерських наукових робіт перед Державною екзаменаційною комісією (ДЕК). Вони призначені для студентів ОНМА імені А.В. Нежданової, які здобувають кваліфікацію магістра відповідно спеціалізацій спеціальностей 025 «Музичне мистецтво» та 034 «Культурологія». Для отримання кваліфікації магістра студент повинен успішно захистити роботу.

ПІДГОТОВКА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Тему роботи студент обирає відповідно до власних фахових компетентностей та з урахуванням кваліфікації. При цьому він повинен обґрунтувати доцільність і необхідність її розроблення та погодити її з науковим керівником.

Науковий керівник затверджується Наказом ректора Академії за поданням декана відповідного факультету протягом місяця з початку першого

навчального року. Науковий керівник призначається з числа провідних фахівців, які мають науковий ступінь кандидата або доктора наук. Під час призначення наукового керівника повинні враховуватися фахові інтереси студентів, вподобання та рівень їх фахової компетентності.

Науковий керівник допомагає студентові у складанні плану до магістерської роботи, індивідуального завдання для її виконання, підборі матеріалів, надає фахові консультації щодо змісту та оформлення, контролює регламент підготовки, науковий рівень, дає попередню оцінку роботи та рекомендації щодо її вдосконалення, загальний висновок щодо можливості допуску до захисту.

Теми магістерських робіт обговорюються на випускових кафедрах. Теми розглядаються на засіданні науково-методичної ради ОНМА імені А.В. Нежданової за поданням завідуючого кафедрою з обов'язковим записом у протоколі. На підставі протоколу науково-методичної ради видається Наказ ректора Академії на початку 2 семестру першого року навчання. Затвердження остаточного формулювання тем магістерських робіт відбувається не пізніше ніж за два місяця до Державного екзамену.

ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Магістерська робота є самостійним дослідженням, що має внутрішню єдність і відображає хід та результати розробки обраної теми. Робота магістра повинна:

- відповідати сучасному рівню розвитку музично-виконавської науки, музикознавчої або культурологічної теорії, а її тема – бути актуальною;
- відбивати як загально-теоретичні, так і спеціальні методи дослідження, правомірність використання яких обґрунтовується у кожному конкретному випадку їх використання;
- містити новий матеріал, що включає опис нових фактів, явищ і закономірностей або узагальнення раніше відомих положень з інших теоретичних або практичних позицій або у зовсім іншому аспекті;
- відповідати вимогам до упорядкованого літературного викладу, логічного структурування.

Обсяг роботи магістра:

- для робіт теоретично-прикладного, методично-виконавського спрямування – не менше 30 сторінок машинописного тексту;
- для робіт теоретично-дослідницького типу – не менше 60 сторінок машинописного тексту.

СТРУКТУРА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Структура дипломної роботи.

У дипломній роботі мають бути:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень чи скорочень (за необхідності);
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за потреби);

Структура роботи має бути послідовною і виваженою.

Титульний аркуш. На титульному аркуші слід указати:

- назву міністерства та найменування закладу вищої освіти, у якому виконано роботу;
- факультет та кафедру, на якій виконано магістерську роботу;
- тему роботи (без лапок);
- назву і шифр спеціальності;
- освітній ступінь («магістр»);
- прізвище, ім'я і по батькові студента – автора роботи;
- учене звання, науковий ступінь, посаду, прізвище, ім'я і по батькові наукового керівника та рецензента;
- місто і рік виконання роботи.

Приклад оформлення титульного аркуша наведено у додатку.

Зміст подають на початку роботи. У ньому вказують найменування та початкові сторінки всіх структурних компонентів роботи: вступ, перелік умовних позначень чи скорочень (за наявності), розділи (підрозділи, а також пункти і підпункти, якщо вони мають назву), висновки, список використаних джерел, додатки (за наявності).

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ (у разі потреби)

Перелік умовних позначень чи скорочень розміщують перед вступом, друкують двома колонками (у лівій колонці за абеткою наводять, наприклад, скорочення, у правій – їх докладне розшифрування).

Якщо в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються менше, ніж тричі, перелік не складають, а їх розшифровують у тексті при першому згадуванні.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Вступ розкриває сутність проблеми, її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, стан розробленості, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Далі подається загальна характеристика дипломної роботи магістра у такій послідовності:

Актуальність проблеми, яка зумовила вибір теми дослідження (формулюється доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми). Висвітлення актуальності має бути небагатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання.

М е т а - пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також із його кінцевим результатом і шляхами його досягнення.

Формулюючи мету роботи і завдання, які потрібно виконати для досягнення мети, не варто застосовувати віддієслівні іменники («виявлення...», «визначення...», «розкриття...» тощо), а краще надати перевагу дієсловам у неозначеній формі («виявити...», «визначити...», «розкрити...»). Не слід також формулювати мету словами «дослідження...» («дослідити...»), «вивчення...» («вивчити...»), тому що цими словами вказується засіб досягнення мети, а не сама мета.

Завдання описуються у дієслівній формі.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, яким породжується проблемна ситуація (теоретична проблема) і яке обрано для вивчення.

Предмет дослідження – це окремий аспект об'єкту, що висвітлює спосіб вивчення проблеми або явища.

Методи дослідження. Вказувати методи дослідження, необхідні для досягнення мети, слід не відірвано від змісту роботи, а із зазначенням щό саме і яким методом досліджувалося.

Матеріал дослідження, використаний для досягнення поставленої мети; за необхідності формулюють **наукову новизну** дослідження, зазначаючи, щό саме у магістерській роботі зроблено вперше.

Практичне значення одержаних результатів.

Апробація результатів дослідження – за наявності наводяться дані щодо публікацій та участі автора в конференціях, колоквиумах, симпозіумах.

Структура роботи (наприклад: «Логіка дослідження зумовила структуру магістерської роботи: вступ, ...розділи, висновки, список використаних джерел із ... найменувань, ...додатків. Загальний обсяг ... сторінок»).

Основна частина магістерської роботи складається з розділів і підрозділів (за необхідності – пунктів і підпунктів). В основній частині має бути як мінімум два розділи; якщо є підрозділи, то їх повинно бути не менше двох. Кожний розділ починають з нової сторінки. Здійснюючи огляд літератури з теми дослідження, слід окреслити етапи розвитку наукової думки за темою

дипломної роботи. Стисло, критично характеризуючи використані у дипломній роботі наукові праці, виокремити ті питання, які залишилися невирішеними, а отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми.

Загальний обсяг огляду літератури не має перевищувати 20 відсотків обсягу основної частини дипломної роботи. Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї.

Висновки (обсягом 2-5 сторінок) мають відповідати меті і завданням роботи, визначеним у вступі. Зазвичай викладають найважливіші теоретичні та практичні результати, одержані у результаті виконання дипломної роботи. У них мають міститися формулювання розв'язаної проблеми, окреслюватися значення результатів дослідження для теорії і практики.

Список використаних джерел подається за абетковим принципом. Бібліографічний опис джерела складають відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи. Якщо у дипломній роботі використано джерела іноземними мовами, то спочатку подають праці, написані кирилицею, а потім ті, які написані латиницею.

Додатки (якщо у них є потреба) доцільно вміщувати допоміжний матеріал, зокрема:

- нотні приклади (якщо обсяг прикладу перевищує півсторінки);
- іменний і предметний покажчики;
- лібрето музично-театральних творів;
- літературні джерела музичних творів (поетичні тексти вокальних, літературні програми симфонічних творів тощо);
- біографічний матеріал;
- список творів композитора, музично-критичних праць музикознавця;
- дискографію;
- нотографію;
- фотоілюстрації;
- таблиці допоміжних даних (графіки, глосарії та ін.).

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

Дипломну роботу друкують на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм) до 30 рядків на одній сторінці, з використанням текстового редактора Word, розміром кегля 14, міжрядковий інтервал 1,5. Текст дипломної роботи слід друкувати, дотримуючись таких відступів: верхній – 30 мм, нижній – 20 мм, лівий – 30 мм, правий – 15 мм.

Заголовки структурних частин дипломної роботи – ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ – друкують великими літерами симетрично до тексту, починають з нової сторінки. Заголовки підрозділів – малими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок має два чи більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують малими літерами

(крім першої великої), з абзацного відступу, з розрідженням, у підбір до тексту. У кінці заголовка, надрукованого у підбір до тексту, ставиться крапка.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, нотних прикладів, рисунків, ілюстрацій, таблиць, формул тощо подають арабськими цифрами без знака №.

Нумерація сторінок. Першою сторінкою дипломної роботи є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші (а також на аркуші, на якому вміщено зміст роботи) номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки після цифр. До обсягу основного тексту дипломної роботи не входять список використаних джерел і додатки, але всі сторінки цих елементів роботи підлягають наскрізній нумерації.

Нумерація структурних частин роботи. Структурні частини дипломної роботи – зміст, перелік умовних позначень чи скорочень, вступ, висновки, список використаних джерел, додатки – не мають порядкового номера (отже, не слід писати: «1. Вступ» або «Розділ 6. Висновки»). Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера ставлять крапку, а далі з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу. Між ними ставлять крапку. У кінці номера підрозділу теж має стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу. Далі наводять заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. У кінці номера теж має стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Малюнки, схеми, нотні приклади тощо нумерують послідовно в межах розділу арабськими цифрами. Номер малюнка складається з номера розділу і порядкового номера, розділених крапкою. Наприклад: Мал. 3.1. (перший малюнок третього розділу).

Список літератури складають за алфавітом. При посиланні у тексті на джерела з інформації слід наводити порядковий номер джерела, розміщуючи його у квадратних дужках з наведенням номерів сторінок, що цитуються, наприклад: [1, с. 29]. Кожне джерело, що включено до списку, має бути відображено у тексті дисертації.

Інформація, що не увійшла до основної частини, але яку студент вважає за доцільне ввести в роботу, входить до складу додатків. Кожен додаток розміщують на окремій сторінці. У правому верхньому куті пишуть:

«Додаток», що має заголовок і номер, записаний арабськими цифрами, наприклад: Додаток 1.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ

Керівник регулює процес виконання студентом усіх розділів роботи, контролює строки завершення окремих етапів, визначає доцільність та обсяги конкретних рішень, обґрунтувань, розробок тощо.

Наступним етапом є експертне обговорення магістерської роботи: за 2-3 тижні до наукової частини подається завершений та оформлений текст магістерської роботи в електронному вигляді для попередньої оцінки. У разі виявлення недоліків надається термін для їх виправлення. У разі невідповідності роботи встановленим вимогам, наявності суттєвих недоліків, експерти наукової частини складають та подають висновок про невідповідність роботи вимогам до магістерських робіт.

Допущена до захисту магістерська робота подається на рецензування. Рецензент пише рецензію, в якій оцінює виконання завдання в цілому, грамотність, якість і логічність викладання, оформлення роботи. У висновку дає загальну оцінку, відзначає позитивні і негативні сторони роботи, оригінальні та вдалі рішення, виставляє оцінки. Негативна рецензія не є підставою для відхилення роботи від захисту. Студент має право ознайомитись із рецензією на свою роботу до початку засідання ДЕК, на якому буде проходити захист.

Якщо студент у встановлений термін не представив роботу або одержав рішення про її невідповідність встановленим вимогам, то науково-методичною радою Академії приймається рішення щодо недопущення такого студента до захисту магістерської роботи.

Для організації процесу захисту магістерських робіт:

- комісія з попереднього захисту подає в деканат список магістрантів, допущених до захисту, з назвами тем робіт, прізвищами наукових керівників та рецензентів;
- на основі поданих списків, декан складає розклад захистів магістерських робіт за кафедрами, вказуючи дату та час захисту.

Захист магістерських робіт веде Голова ДЕК та члени комісії. Документацію на захисті веде лаборант відповідної кафедри. Присутність на захисті завідуючого кафедрою є обов'язковою.

Захист магістерської роботи є формою перевірки рівня знань магістрів та фактичної підготовленості їх до роботи за фахом. На виступ відводиться 7-12 хвилин. Тези доповіді рекомендується підготувати у письмовому вигляді. Текст виступу студента на захисті магістерської роботи слід узгодити з науковим керівником.

У процесі захисту ДЕК заслуховує короткий зміст роботи у викладі студента. Далі студенту ставлять запитання за темою роботи члени ДЕК та усі присутні на захисті, зачитується рецензія або питання й зауваження рецензента.

Після захисту робіт, Державна екзаменаційна комісія, при обов'язковій присутності наукових керівників та рецензентів захищених робіт, обговорює результати і, враховуючи отримані відгуки, рецензії, дані про успішність тощо,

вносить рішення про рівень захисту і виконання роботи, про присвоєння кваліфікації. Під час цього засідання члени ДЕК підписують протоколи засідання.

У тих випадках, коли ДЕК приймає рішення про те, що студент не захистив кваліфікаційну роботу, тобто, отримав незадовільну оцінку, відповідна інформація фіксується в протоколі засідання ДЕК.

Студент, який отримав незадовільну оцінку під час захисту дипломної роботи, відраховується, про що йому видається академічна довідка встановленого зразка. Якщо студент не з'явився на захист, то у протоколі відзначається, що він є не атестованим через неприбуття на засідання ДЕК. Студенти, не атестовані у встановлений термін, мають право на повторний захист в наступний період роботи ДЕК, відповідно до чинного законодавства.

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ПОДАЮТЬСЯ ДО ДЕКАНАТУ

За тиждень до захисту магістерських кваліфікаційних робіт до деканату необхідно подати такі матеріали та документи:

1. виконану магістерську роботу;
2. письмову рецензію на роботу;
3. залікову книжку.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Оцінювання повинно мати багатоскладову форму: сюди включається і рецензований текст роботи, і сам захист студентом, і узагальнення всіх висловлених в обговоренні зауважень.

Основні параметри:

1. глибина аналізу спеціальної літератури, у тому числі й використання новітніх праць як вітчизняних, так і зарубіжних фахівців;
2. актуальність і перспективність теми дослідження;
3. методологія дослідження;
4. достовірність висновків;
5. логіка викладення матеріалу;
6. стиль, мова і орфографія викладення матеріалу.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ
імені А.В. НЕЖДАНОВОЇ

факультет заочної й магістерської підготовки
кафедра

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему

студента другого курсу магістратури

Назва та шифр спеціальності

Керівник: _____

Рецензент: _____

ОДЕСА – (рік)